

Arquitectures d'estiu (I)

TRIBUNA

Junta de Govern del COAIB

Marta Vall-Llossera, degana del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears
Joan Cerdà, president de la demarcació del Col·legi Oficial d'Arquitectes de les Illes Balears

Al'article anterior, «Catalogar, protegir l'arquitectura contemporània», que publicàrem en aquest mateix espai, parlàvem de la necessitat que els catàlegs de protecció d'edificis incloguessin exemples d'arquitectura recent; una necessitat que, tot i reconèixer la dificultat de catalogar obres sense esperar el sedàs que proporciona el pas del temps, s'argumentava en part per evitar el risc de pèrdues irreparables.

Com dèiem allà, «catalogar és una decisió que sempre requereix del pas d'un cert temps. Un temps necessari per veure si l'interès de l'obra es manté i, sobretot, d'un temps per aconseguir el consens que permeti que pugui ser considerada patrimoni, és a dir que la puguem sentir com a nostra». I és en aquest darrer punt, «que la puguem sentir com a nostra», on ens interessaria insistir ara.

En aquell mateix article, ja assenyalàvem la importància que té la divulgació de l'arquitectura contemporània per aconseguir que, com ocorre amb altres manifestacions (literàries, musicals...) arribi al públic en general i serveixi d'invitació a conèixer-la. L'única manera real, en definitiva, de què passi a formar part d'allò que sentim com a patrimoni propi i, per tant, l'única forma de garantir que la seva conservació o manteniment s'entengui com un fet que ens enriqueix a tots.

Per aquest motiu voldríem destinar els dos articles que coincideixen amb els mesos d'estiu a convidar-vos a visitar unes obres que, de qualque manera, estan relacionades amb aquest temps de calor i vacances. Són obres dels anys 60-70, uns anys en què l'activitat arquitectònica sovint s'ha identificat amb els efectes del boom turístic i la seva repercussió sobre el nostre territori, però que justament vénen a demostrar que la bona arquitectura sempre és possible.

En aquesta entrega inicial parlarem de dues obres, una casa a la urbanització de

Sometimes a Palma, obra de **Pere Garau** (Palma, 1924-2017), i l'església de la Colònia de Sant Jordi a ses Salines, de l'arquitecte **Antoni Alomar** (Palma, 1937). Són dos dels exemples construïts a Mallorca a la dècada dels 60, que participen de la voluntat d'adaptar-se al lloc que formà part del debat arquitectònic d'aquells anys en el context internacional, quan es plantejava la revisió crítica dels principis de l'ortodòxia del Moviment Modern.

La primera és una casa construïda el 1960 i situada a una parcel·la d'una urbanització de poca densitat a la segona línia de la platja de s'Arenal, que en aquells anys començava la seva transformació com a conseqüència del boom turístic. Segons explicava l'autor mateix, el projecte va néixer de la voluntat de mantenir el tancament que existia a tota la zona, un muret de marès que aixecava la cota de la parcel·la respecte del carrer, i de respectar al màxim els pins existents. A partir d'aquestes premisses, la casa s'organitza seguint la lògica de diferenciar les diferents zones del programa: les dependències principals s'organitzen al voltant d'un pati interior, mentre que un altre cos en L es destina als dormitoris.

La privacitat cap al carrer es resol amb l'ús de grans persianes corredisses que tanquen el porxo -verdader protagonista de la casa que amplia la sala d'estar- i defineixen la seva façana al carrer; persianes que també tanquen el pati obert que forma l'ala de dormitoris i que juntament amb el joc de les cobertes inclinades configuren la imatge de la casa.

Una obra en definitiva que recorda l'actitud de projectes contemporanis a l'àmbit internacional, amb els quals comparteix la naturalitat en l'ús de materials i solucions estructurals tradicionals, i la senzillesa formal.

Altra és l'Església de la Colònia de Sant Jordi, obra d'Antoni Alomar, construïda entre 1969 i 1973. Es tracta d'una obra que, juntament amb l'Església des

Casa a la urbanització de Sometimes a Palma, obra de Pere Garau.

GABRIEL RAMON

Església de la Colònia de Sant Jordi, obra d'Antoni Alomar.

Llombards, també de la mateixa època i del mateix arquitecte, és un dels millors exemples de reinterpretació de l'arquitectura del lloc, en clau moderna, construïts a Mallorca.

En aquest cas es tractava de construir una nova església adossada a la rectoria existent en el que era un antic assentament de pescadors que s'anava transformant en nucli turístic i de vacances. Per resoldre-ho, el projecte es planteja amb una gran simplicitat volumètrica -murs gairebé cecs que envolten una gran coberta inclinada- que recorda la de les construccions rurals del seu entorn original.

El resultat és una imatge exterior molt austera que no permet imaginar la riquesa

sa i lluminositat dels espais interiors, sempre relacionats i oberts als patis que amaguen les parets de tancament. De tot ells és remarcable el més gran, cap el qual s'obri un lateral de la nau principal i que serveix de capella a l'aire lliure a l'ombra dels pins els mesos d'estiu.

En definitiva dos exemples d'arquitectura que val la pena conèixer, obres que s'integren en el seu entorn sense recórrer a actituds mimètiques, i que participen d'uns plantejaments coincidents amb els interessos del debat cultural del seu moment, com altres exemples que esperem poder compartir amb vosaltres en el pròxim article.

Bon estiu!